

Mathias Seemann

Uldall, Michael: "En landsby ved Adelvejen". Styding gennem 300 år. 1695-1995.

En beretning fra krigen 1914-1918

De, der vendte hjem, kunne fortælle om krigens rædsler både på vest- og østfronten og om flere år i fangenskab. Bl.a. er følgende beretning fortalt i 1956 af den da 72-årige Mathias Seemann, Styding.

"Jeg var soldat fra 1904-1906. I 1909 var jeg i Stetin på efterårsmanøvre, den varede kun 14 dage. Vi havde lært "88" geværene, nu havde de fået "99-ere", dem skulle vi lære at kende. De var nu kun lidt anderledes, da var der kommet en "mantel" ind i løbet, og der var 5 patroner i eet rum.

Den 5. august 1914 kom jeg til Flensborg om middagen kl. 12. Jeg skulle ligge ved infanteriet. Vi var nogle af de sidste tropper, som blev ikklædt. Nej, vi var ingen reservister. - Reservister var de bedste på 21-22 år.

I Flensborg var vi til den 15. august 1914. Så tog vi til Elsass-Lothringen, nede på den anden side Metz. De havde små bjerge. Der var vi en lille tid - til hen i september måned. Derfra kom vi til Brüssel, der var jeg to dage, inden vi tog til Antwerpen. Herefter kom vi vist til Gent, hvor vi overnattede. Andendagsmorgen tog vi derfra ind over Brygge. I Gent havde vi en "skæmyssel" med en lille by med franskmænd. Vi skulle over en kanal, da vi opdagede en maskingeværrede, som begyndte at skyde. Vi røg i grøften med det samme. Så lå vi der i 2-3 timer og skød en del, men så kom artilleriet og skød stedet ned. Da vi var færdige, fik vi det igang værende broarbejde standset, og vi gik herefter over til Brygge og Ostende. Der var vi en hel uge. Vi lå så en uge i Dynne helt ude ved havet. Der var der store sandbanker, så vi gravede os ned i skyttegrave. Der opholdt vi os nogle dage. Der var lidt "skæmyssel" med franskmændene, inden vi tog derfra. Så blev vi afløst af en søbataljon.

I Belgien var vi i 1915 og 1916. I foråret 1915 blev vi udkommanderet til en landbrugskommando. Vi skulle holde jorden i gang. Vi såede den til og harvede og pløjede og satte kartofler. Det gik "grou teen" i 1915 og 16. Vi havde en stilling ved en gård "Bellevarde". Der begyndte de med at lave minegange og underjordiske gange. Det var ikke sjovt - vi var lytterposter. Så blev franskmændenes stilling sprunget i luften med dynamit, men det var minørerne, der foretog den operation.

Vi skulle ligge ned og grave og gravede dagen lang i disse minegange. Når vi havde gravet en 50 cm frem, flyttede vi en træramme et stykke længere ind, og så gravede vi ud. Så blev gangen stivet af med to tommer planker, godt 1 m. høj. Det var noget dejligt noget at arbejde i. Det var bare blåler. - Der kom vand i gangene, meget vand.

Til at grave med havde vi sådan en lille kniv, en bajonet lignede den. Den stak vi ind, drejede den rundt og skar en lille klump af og puttede den i en pose. Til at køre materialet ud havde vi en slags slæde, der gik op i begge ender. Det blev ved med at løbe vand til, så vi måtte bruge pumper. Vi havde een elektrisk og 3-4 andre pumper, som så hver blev betjent af en mand. Tit blev ledningen til den elektriske pumpe skudt i stykker. Så blev der sat ekstra mandskab til håndpumperne, men ofte blev de også skudt væk fra pumperne, så vi næsten var ved at drukne.

Ved store angreb havde vi stormtropperne, der blev sendt ud. Vi skulle ikke med - godt det samme - for blev de ikke alle skudt ned, så svandt det "grov" i dem.

Fra Belgien kom vi længere sydpå, bl.a. til Nordfrankrig til en by ligesom Haderslev, den hed Vummen, og her fik vi en stilling ved Yppres.

I den første tid var alle tyskerne meget militærtossede, men til sidst var de mere "døde" i det. Planen var vist ellers god nok. Allerede i 1914 var vi på vej gennem Belgien, Flandern og ind til Belfort, Nancy og Verdun - "den døde mand" kaldte de den - og videre i Nordfrankrig til Amien. Der var det meningen, at fjenden skulle afskæres. - Nå, godt det ikke lykkedes.

Den 9. april 1917 kom jeg i engelsk fangenskab. Det var jeg i 23 måneder. Det var et blandet kor, der tog os til fange. Der var negere og australiere imellem englænderne. - Vi var først et halvt år i Frankrig på vejarbejde. Alle ammunitionskommandoerne kørte vejene helt op, det var jo tunge sager, og de kørte uafbrudt dag og nat.

I september kom vi til Caiais. Der gik hestetransporter til dette sted fra England - de sagde, der var gået een ned, nå ja, vi var jo ikke glædefor at komme med, men det gik nu godt. - Heste - ja, egentlig var det vel slet ikke heste. De havde sådan lange kohaler og lange ører - muldyr kaldte de dem.

I Le Havre blev vi forlagt om aftenen. Vi var mange - 107 mand - vi blev så "pusket" ned i skibet, og det suste af med os. - Se, der lå to række skibe i havnen og passede på os. Vi kom så til Southampton, der var vi i en uge i karantæne. Vi blev undersøgt for sygdomme. Vi kom jo lige fra fronten.

Der var en engelsk sergent som passede på os. Han havde fuldskæg og en stok i hånden. Vi gik og snakkede med "æ gammel bæstefae", som vi kaldte ham. Ham havde vi mange løjer med.

I Southampton lå vi en uge nede ved havnen i et glashus med glastag over. Så kom vi til Feltham, et stykke udenfor London. Der var mange gamle bygninger, der havde været tugthuse før; men vi var i en ny bygning, der var 3 etager høj. Her fik vi motion udenfor på en sti, der gik ind i en åben gård. Men det varede kun et par dage, så kom vi ud at arbejde hos folk i byen. Vi var 3 eller 4 mand sammen, der arbejdede i

Mathias Seemann

Feltham by hos en Mac Mahon. Han var handelsmand og fedede svin af affald, som han købte i London. Det sorterede vi. Det kom i tønnevis. Der var al slags, meget kom fra restauranter. Det, der kom fra bagerier, stod endnu på bakkerne. Det spiste vi selv. Vi fik vist halvanden eller to pence i timen. Vi spiste ellers godt, 3 gange om dagen - om morgenen og om aftenen i fængslet, og om middagen fik vi udleveret i portioner. Disse hentede vi i lejren ude, hvor vi arbejdede".

Sådan sluttede Mathias Seemanns beretning om sine oplevelser i 1. verdenskrig.